

POSICIONAMENT CIUTADÀ (LIX)

CONTINUEN LES INCERTESES

Clímax

La Fundació Gadeso, des dels seus inicis, investiga el clímax viscut per la societat de les Illes Balears i publicats a través dels Quaderns Gadeso. Correspon al que el CIS denomina Baròmetres.

El darrer baròmetre realitzat per la Fundació va ser el mes de setembre del 2017 (QG 324), corresponent a la finalització de la temporada alta turística. El present número s'ha realitzat, precisament, el mes d'abril, quan manquen poques setmanes per a l'inici de la nova temporada turística.

La realitat és que, ens agradi o no, el clímax ciutadà i social depèn de la bondat o no de la temporada turística, no només pel nombre de visitants o pels possibles beneficis empresarials, sinó també per l'impacte que aquestes possibles "bondats" tenen sobre aquest.

Titulem aquest número "Continuen les incerteses", malgrat la millora en el creixement econòmic, en la creació d'ocupació i d'uns notables beneficis empresarials, els quals no es reflecteixen o són percebuts, per la ciutadania i les petites i mitjanes empreses.

De la mateixa manera que el CIS, analitzem els principals problemes, així com la percepció present i futura, de la economia, la política i el mercat de treball.

Mostra: 400 entrevistes
Error màxim: +-5%
Nivell de confiança: 95,5%
Treball de camp: Abril 2018

L'atur, la inestabilitat laboral i els problemes d'índole econòmica ocupen des de fa temps, juntament amb la corrupció i la classe política, els primers llocs en el rànquing de preocupacions ciutadanes. La taula número 1 ofereix precisament aquestes preocupacions ciutadanes i fa una comparació entre els principals problemes percebuts a Espanya (Baròmetre del CIS) i a Balears (Baròmetres Gadeso). Hi ha notables diferències entre la percepció dels problemes al conjunt d'Espanya i a les nostres illes.

A Espanya se situa en primer lloc l'atur, mentre que a Balears, sense deixar de banda aquest problema, s'insisteix en la inestabilitat laboral (precarietat i temporalitat), encara que s'hagi creat ocupació, un problema que segons denuncien els sindicats ha crescut durant les darreres temporades turístiques de rècord. És a dir, millora econòmica sense millora de les condicions laborals.

És significatiu que en el cas de Balears, ocupi el segon lloc l'accés a l'habitatge (44,3%) i que es plantegi

com un problema greu, no només per a l'adquisició sinó també per al seu arrendament. Es fa imprescindible una política pública que faci incidència en aquest problema. Queda per veure com es desenvolupa la promoció d'habitatges d'iniciativa pública.

Tant a Espanya com a Balears els partits i la classe política són considerats com uns dels principals problemes, si bé a les illes s'enregistra una major intensitat. Si bé a les illes es relaciona directament la corrupció amb la classe política. Aquesta preocupació és molt negativa tant per la pròpia salut del sistema democràtic com per la desconfiança que demostren els ciutadans vers les persones que, almenys en teoria, han de gestionar i solucionar els problemes, i pels efectes perversos de la corrupció, tan present en els darrers anys.

Un tema que ha fet aparició en els darrers temps és el de les pensions, a Balears perquè són inferiors a la mitjana estatal, a més d'un "insultant" augment del 0,25%.

PRINCIPALS PROBLEMES D'ESPANYA I DE BALEARS

	ESPANYA		BALEARS
1) Atur	(65,9%)	Inest. laboral	(64,2%)
2) Corrupció/Frau	(34,5%)	Accés Habitatge	(44,3%)
3) Partits/Classe política	(26,0%)	Atur	(39,2%)
4) Prob. econòmics	(19,7%)	Les Pensions	(30,3%)
5) Les Pensions	(15,5%)	Corrupció/Classe política	(27,8%)

TAULA 1

Respostes múltiples.

Font: Baròmetre CIS. Març 2018 / Baròmetres Gadeso Abril 2018

MILLORA DE LA MACROECONOMIA

En aquest pàgina presentem la percepció ciutadana respecte de la macroeconomia i de l'economia domèstica. Les dades que s'ofereixen són pel conjunt de l'estat (baròmetres del CIS) i pel conjunt de la nostra comunitat (baròmetres Gadeso).

ESPANYA	ACTUAL			RESPECTE DE FA UN ANY				D'AQUÍ A UN ANY				TAULA 2
	Bona	Regular	Dolenta	Millor	Igual	Pitjor	NS	Millor	Igual	Pitjor	NS	
	7%	34%	59%	20%	51%	27%	2%	21%	44%	21%	14%	

Font: Baròmetres CIS Març 2018

ILLES BALEARS	ACTUAL			RESPECTE DE FA UN ANY				D'AQUÍ A UN ANY				TAULA 3
	Bona	Regular	Dolenta	Millor	Igual	Pitjor	NS	Millor	Igual	Pitjor	NS	
	31%	60%	9%	29%	47%	19%	5%	30%	39%	11%	20%	

Font: Baròmetres Gadeso. Abril 2018

Com es pot comprovar, la percepció a nivell nacional és força més negativa (o menys positiva) que la seva equivalent balear.

Les perspectives futures, en el cas d'Espanya són d'una millora de la situació (21%) tot i que hi continua instal·lada una certa incertesa. En el cas de Balears la percepció de millora és significativa (30%).

Pel conjunt de l'estat, la percepció de la situació econòmica actual continua sent dolenta, malgrat el creixement macroeconòmic. A les illes, aquesta percepció és positiva amb un 31%, tot i que la majoria (60%) considera que no "acaba d'arrancar".

Un cop més, aquestes expectatives, a les illes, van de la mà d'unes bones expectatives turístiques, així com a una certa millora de la desestacionalització.

SITUACIÓ ECONÒMICA DOMÈSTICA

ESPANYA	ACTUAL				D'AQUÍ A UN ANY				TAULA 4
	Bona	Regular	Dolenta	NS	Millor	Igual	Pitjor	NS	
	40%	47%	13%	0%	20%	63%	8%	9%	

Font: Baròmetres CIS Març 2018

ILLES BALEARS	ACTUAL				D'AQUÍ A UN ANY				TAULA 5
	Bona	Regular	Dolenta	NS	Millor	Igual	Pitjor	NS	
	45%	43%	9%	3%	24%	57%	5%	14%	

Font: Baròmetres Gadeso. Abril 2018

Crida l'atenció que, segons el CIS, la situació econòmica domèstica, en el moment actual, és força més positiva (40%) que la situació econòmica general. En el cas de la nostra comunitat, els resultats són molt més coherents, i presenta uns índexs positius, presents i futurs relacionats amb la millora de la situació econòmica de les Illes.

En la investigació realitzada el passat mes de gener (QG

332), en plena temporada baixa, i, per tant, de menor intensitat de l'activitat econòmica i laboral, un 26% tenien dificultats per arribar a final de mes, un 58% vivien dels estalvis i els sous i només un 16% tenien capacitat d'estalvi. En el moment present, aquests índexs han millorat tot i que no són del tot bons. Dificultats per arribar a final de mes 24%, viuen d'estalvis i sous el 54% i tenen capacitat d'estalvi, només un 18%.

DESAFECCIÓ POLÍTICA

Als quadres següents, es posa de manifest la gran desafecció de la ciutadania envers els seus representants polítics, com a conseqüència dels continuats casos de corrupció que estan esquitxant la vida política de l'estat i la "poca" o "nula" voluntat que mostra l'executiu de Mariano Rajoy, amb el suport de Ciutadans, per tal de posar fi a aquest problema, el qual sembla eternitzar-se i no tenir final.

Valoració de la situació política espanyola

ESPANYA	ACTUAL			RESPECTE DE FA UN ANY				D'AQUÍ A UN ANY				TAULA 6
	Bona	Regular	Dolenta	Millor	Igual	Pitjor	NS	Millor	Igual	Pitjor	NS	
	4%	21%	75%	4%	49%	44%	3%	10%	45%	29%	16%	Font: Baròmetres CIS Març 2018

Com es pot comprovar la valoració de la situació política espanyola actual és força negativa. Només un 4% considera que la situació és bona, mentre que un 21% la considera regular i el 75% dolenta. Si apliquem una mitjana ponderada a aquests resultats on 3 significa bona i 1 dolenta el resultat és d'1,3, la qual cosa ens mostra que la situació és dolenta.

Malgrat que la crisi sembla superada, a nivells macroeconòmics, la millora no ha arribat ni a les Pimes ni a la ciutadania. La percepció que la societat espanyola té de la gestió del govern de Mariano Rajoy és negativa. El govern no entén o no vol entendre la situació generada per la implementació de polítiques molt allunyades de les necessitats reals de les empreses i la ciutadania espanyoles. Així, el 44% creu que la situació ha empitjorat respecte de l'any passat i el 49% pensa que es manté igual. Només un 4% perceben una millora.

Quan a les perspectives de futur, a un any vista, només un 10% pensa que la situació política estatal millorarà, enfront d'un 29% que creu que la situació anirà a pitjor. Per la seva banda el 45% és del parer que la situació es quedarà com està.

Valoració de la situació política balear

ILLES BALEARS	ACTUAL			RESPECTE DE FA UN ANY				D'AQUÍ A UN ANY				TAULA 7
	Bona	Regular	Dolenta	Millor	Igual	Pitjor	NS	Millor	Igual	Pitjor	NS	
	13%	53%	34%	20%	57%	21%	2%	19%	53%	9%	19%	Font: Baròmetres Gadeso. Abril 2018

Si apliquem la mateixa fórmula que hem aplicat a la situació espanyola a la situació de les nostres illes, obtenim una mitjana ponderada d'1,8 la qual cosa ens mostra que la percepció dels balears no és tan negativa com la del conjunt de l'estat (1,3), sense arribar a ser del tot bona.

No es pot negar que des de les actuals institucions governamentals de les illes s'estan fent esforços per revertir aquesta situació, però aquests són percebuts com a insuficients. D'aquesta manera, un 20% considera que la situació política a les illes ha millorat, enfront d'un 57% que creu que està igual i un 21% que pensa que ha empitjorat.

Al Quadern Gadeso nº 326, del passat mes de Novembre de 2017, es reflectiren la percepció i la valoració que els ciutadans de les illes tenen dels principals protagonistes polítics, tant del govern com de l'oposició. Les actuals percepcions no presenten canvis significatius. Es continuen considerant temes polítics rellevants, el finançament autonòmic, el règim especial (REIB), així com el finançament municipal.

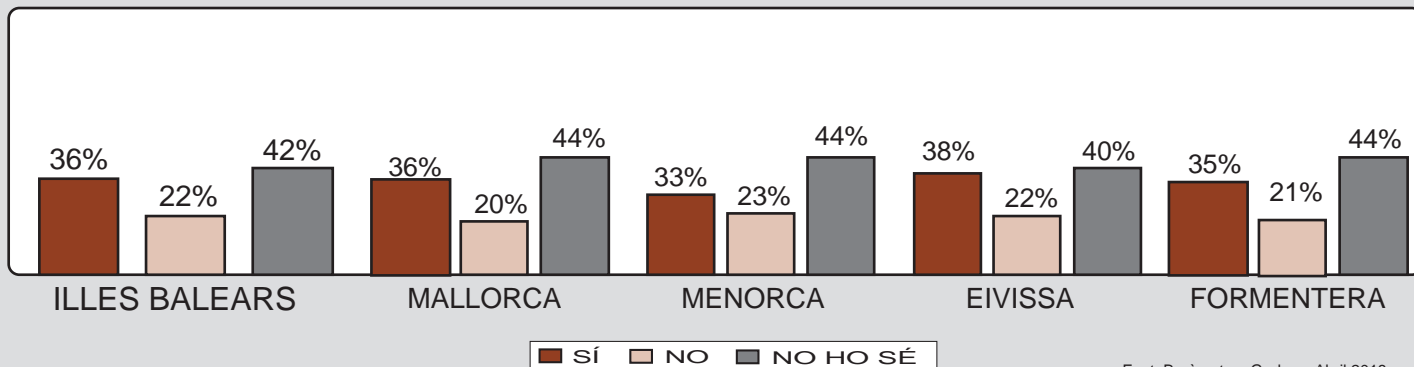
Quant a les perspectives de futur, es percep un lleuger optimisme, així el 19% es mostren convençuts que la situació millorarà. El 53%, més escèptic, pensa que es mantindrà inalterable. Per part seva, els més pessimistes, els que creuen que la situació només pot empitjorar, suposen el 9%.

MANCA D'ESTABILITAT LABORAL

Totes les xifres ens indiquen la creació d'ocupació a la nostra comunitat, però si analitzam més detingudament aquestes dades, ens trobam amb uns índexs, no només de temporalitat, sinó que també de precarietat, molt importants. Continuem instal·lats en un mercat laboral inestable que no dóna cap tipus de garantia d'una millora real de la nostra economia. En aquest cas presentem les dades per illes degut al diferent comportament que es dona a cadascuna d'elles,

TAULA 8

ES CREARAN LLOCS DE FEINA A BALEARS DURANT L'ANY 2018?

Tot i que augmenta el nombre de persones que creuen que hi haurà una millora en la creació de l'ocupació durant el 2018, la percepció continua sent negativa com a conseqüència de la tipologia de contractes. Com es pot veure a la taula número 10 el 87% opinen que les ocupacions que es creen són majoritàriament temporals i precaries. És molt significatiu que un 72% pensen que

els sous no es poden considerar dignes. Queda per veure la consolidació del preacord d'augment del 17% dels sous en el sector turístic així com la seva possible repercussió en els altres sectors productius. És rellevant el 71% que considera que el sector turístic no té més capacitat de crear nova ocupació. La qual cosa ens porta a la necessitat d'una real diversificació.

TAULA 9

PERCEPCIONS SOBRE EL MERCAT LABORAL ILLENC

% respostes afirmatives

Vuit de cada deu persones respecten el dia de recollida de trastos. *¡tu?*

Treu els trastos i mobles vells el dia que toca al teu carrer i ajudaràs a tenir una ciutat neta.

Servei de recollida de trastos, cada dia un barri.

Per a més informació: 900 724 000 · www.emaya.es

